

Samhällskunskap A

Kurskod: SH1201

Poäng: 100

Mål efter genomgången kurs

- ☒ Eleven ska känna till vad demokrati innebär och kunna använda sig av ett demokratiskt tänkande och agerande i praktiken.
- ☒ Eleven ska förstå hur vi på olika sätt formas och påverkas av politiska, ekonomiska, geografiska och sociala förhållanden.
- ☒ Eleven ska ha kunskaper om hur det politiska systemet fungerar på olika samhällsnivåer: lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Han/hon ska även ha en uppfattning om hur man kan påverka det politiska systemet på olika nivåer.
- ☒ Eleven ska kunna förstå, reflektera över och analysera olika samhällsfrågor.
- ☒ Eleven ska kunna granska samhällsfrågor ur etiska, miljömässiga och tidsmässiga perspektiv.
- ☒ Eleven ska känna till och använda sig av ett flertal olika kunskapskällor och metoder i sitt arbete.
- ☒ Eleven ska vara medveten och källkritisk i sitt arbete och kunna värdera information och fakta.
- ☒ Eleven ska vara medveten om hur åsikter, värderingar och attityder uppstår och hur dessa påverkar människor och samhället i stort.

Mål för varje arbetsområde

Demokrati

- ☒ Eleven ska känna till vilka olika typer av demokrati som finns och vad som skiljer dem åt.
- ☒ Eleven ska ha kunskap om de stora ideologierna, liberalism, konservatism och socialism, och hur de har påverkat oss historiskt.
- ☒ Eleven ska ha kunskap om hur vi, både idag och historiskt, har påverkats av kommunismen och nazismen.
- ☒ Eleven ska känna till vilka politiska partier som finns i Sverige, vilken politik som de företräder och vilken ideologi som de är kopplade till.

Sveriges statsskick

- ☒ Eleven ska känna till de fyra grundlagar som utgör basen för den svenska demokratin.
- ☒ Eleven ska känna till hur Sveriges riksdag och regeringar arbetar och vilka uppgifter som de har.
- ☒ Eleven ska känna till vilka uppgifter som kommuner och landsting har och hur de är organiserade.

Massmedia

- ☒ Eleven ska känna till vilka uppgifter och funktioner som massmedia har idag och har haft under historien.
- ☒ Eleven ska känna till hur nyheter och reklam utformas och påverkas av sina avsändare.
- ☒ Eleven ska känna till vilka lagar och regler som styr reklam och massmedia.

Din privata ekonomi

- ☒ Eleven ska veta vilka rättigheter de har som konsumenter och vilka kostnader och utgifter som är förknippade med att ha ett eget hushåll och flytta hemifrån.
- ☒ Eleven ska veta de juridiska konsekvenserna av att flytta ihop och gifta sig med sin partner.

☒ Eleven ska ha kunskap om vilka rättigheter som han/hon har på arbetsmarknaden och vilka arbetsmarknadens parter är.

Samhällsekonomi

☒ Eleven ska känna till de tongivande aktörerna på marknaden och hur de samspelar med varandra.

☒ Eleven ska känna till begreppen ”tillgång” och ”efterfrågan” och hur de tillsammans påverkar prissättningen av olika varor. Eleven ska även veta hur konkurrens gynnar konsumenten.

☒ Eleven ska förstå följderna av inflation och arbetslöshet och hur dessa påverkas av den ekonomiska konjunkturen.

☒ Eleven ska känna till målen med den ekonomiska politiken och vad riksbanken och staten har för möjligheter när det gäller att påverka ett lands ekonomi.

Sociala frågor

☒ Eleven ska ha kunskap om hur det svenska välfärdssystemet fungerar och hur det har uppstått.

☒ Eleven ska reflektera över vad det innebär att bli diskriminerad för sin sexualitet, sitt kön, funktionshinder, sin sociala bakgrund eller sin etnicitet.

Brott och straff

☒ Eleven ska ha kunskap över vilka krav som ett fungerande rättssamhälle måste uppfylla.

☒ Eleven ska ha kunskap om olika typer av brott och konsekvenserna av dem.

☒ Eleven ska ha kunskap om hur en rättegång går till och hur rättssystemet fungerar.

Hållbar utveckling

☒ Eleven ska känna till vilka effekter som vår livsstil har på vår miljö.

☒ Eleven ska ha en uppfattning om hur livet kan se ut för världens fattiga.

☒ Eleven ska reflektera över hur vi bäst kan uppnå en hållbar utveckling i samhället och världen.

Internationell politik

☒ Eleven ska känna till internationella organisationer som FN, EU och Nato och deras bakgrund.

☒ Eleven ska ha kunskap konfliktorsaker och några av de stora konflikter som finns i världen idag.

☒ Eleven ska ha kunskap om Sveriges utrikespolitik och roll i världssamfundet.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänt

☒ Eleven redogör för det politiska systemets funktion samt hur politiska beslut kan påverkas på lokal, regional, nationell, EU- och internationell nivå.

☒ Eleven redogör för individens rättigheter och skyldigheter i samhället samt för de grundläggande mänskliga rättigheterna.

☒ Eleven beskriver samhällsfrågor ur historiska och nutida perspektiv samt anger orsaker och konsekvenser till dessa.

☒ Eleven söker, väljer ut och ställer samman fakta från olika källor.

☒ Eleven redogör för och exemplifierar hur olika idéer och värderingar uppstår och formas i samhället.

Kriterier för betyget Vål godkánt

- ⊠ Eleven diskuterar och reflekterar kring olika möjligheter att påverka politiska beslut nationellt, inom EU och internationellt.
- ⊠ Eleven diskuterar och reflekterar över vikten av att leva efter rättigheter och skyldigheter i samhället samt de grundläggande mänskliga rättigheterna.
- ⊠ Eleven analyserar och värderar samhällsfrågor ur olika perspektiv.
- ⊠ Eleven värderar olika källor samt använder någon samhällsvetenskaplig metod.
- ⊠ Eleven analyserar idéer och värderingar utifrån såväl ett individ- som ett samhällsperspektiv.

Kriterier för betyget Mycket väl godkánt

- ⊠ Eleven analyserar och drar slutsatser kring hur politiska system på lokal, regional, nationell, EU- och internationell nivå påverkar vår vardag.
- ⊠ Eleven drar slutsatser och föreslår lösningar på olika samhällsfrågor.
- ⊠ Eleven arbetar med olika typer av material, bedömer tillförlitligheten hos olika källor samt visar i sitt arbete ett kritiskt förhållningssätt till fakta, tolkningar och värderingar.
- ⊠ Eleven analyserar hur olika samhällsförhållanden påverkar och förklarar människors livsvillkor.